NATALIA BUTMALAI

Institutul de Filologie
(Chişinău)

ANALIZA COMPONENȚIALĂ A SEMANTICII VERBELOR DE STARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Cercetarea problemelor de semantică a beneficiat în ultimul timp de o serie de contribuții însemnate, atît în privința relevării unor aspecte noi ale studiului limbii, cît şi pe linia soluționării a unor chestiuni mai vechi.

Una din preocupările lingvisticii moderne este urmărirea şi stabilirea caracterului de sistem al lexicului. Cea mai importantă formă de manifestare a sistemului în lexic, după părerea celor mai mulți cercetători, reprezintă grupările paradigmatice sau, cum li se mai spune în literatura de specialitate, cîmpuri semantice sau paradigme lexicale.

Paradigmele lexicale, susține V. Purice, sunt grupuri de cuvinte, reunite după comunitatea semantică, adică pe baza unui component semantic comun şi opunîndu-se unul altuia printr-un singur sau mai mulți componenți semantici diferențiali. În literatura lingvistică, notează în continuare cercetătoarea, se disting actualmente cîteva tipuri de paradigme lexicale: grupurile tematice, grupurile lexico-semantice, seriile sinonimice, grupurile antonimice etc. [1, p. 43].

Este cunoscut faptul că în ultimul timp se înregistrează un interes sporit față de grupurile lexico-semantice, care reprezintă în opinia lingvistei A. Vulpe „totalitatea de cuvinte ale aceleiaşi clase morfologice a căror semantică include un sem comun" [2, p. 12].

Între ele se numără şi grupul lexico-semantic sau clasa verbelor de stare.

În cele ce urmează se face o încercare de a prezenta o clasificare semantică cît mai cuprinzătoare a verbelor de stare, care nu a constituit pînă acum obiectul unui studiu special în lingvistica românească.

După cum s-a remarcat în literatura de specialitate, specificul verbelor de stare constă în exprimarea diferitelor ipostaze existențiale ale obiectelor, acestea „semnifică diferite caracteristici, semne, însuşiri ale obiectelor, prezentate ca fenomene care se desfăşoară în timp. Ca urmare a acestui fapt se consideră că semantica verbelor de stare se află la limita dintre proces şi calitate" [3, p. 32].

În investigarea întreprinsă de noi am selectat inventarul de cuvinte ce face parte din clasa verbelor de stare pe baza materialului oferit de Dicționarului explicativ al limbii române (1996), luîndu-se în considerare definiția lexicografică a fiecărui item care reprezintă, după Dana Manea, „descrierea unităților semantice prin care se compune sensul unităților lexicale" [4, p.27].

Inventarul selectat a fost supus analizei componențiale pentru o clasificare riguroasă a unităților clasei.

Astfel, pe baza rezultatelor înregistrate deja în studiile de lingvistică [I. Evseev, 1974, L. Vasiliev, 1981] şi ținînd cont de criteriul semantic, în cadrul clasei verbelor de stare se conturează următoarele subclase:

1. **Verbe ce exprimă existența subiectului**: *a fi*, *a exista*, *a se găsi*, *a muri* etc.

2. **Verbe ce exprimă poziția corpului în spațiu**: *a atîrna*, *a cădea*, *a înconjura*, *a se pologi* etc.

BDD-A26015 © 2008 Academia de Ştiințe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 20:52:36 UTC)

3. **Verbe ce exprimă comportamentul subiectului**: *a hoţi*, *a se făli* etc.

4. **Verbe ce exprimă stări fiziologice ale omului**: *a respira*, *a strănuta*, *a tuşi* etc.

5. **Verbe ce exprimă stări psihice ale omului**: *a se emoţiona*, *a iubi*, *a urî* etc.

Cercetarea în continuare ne-a permis să delimităm pentru fiecare subgrup de verbe anumite seturi de trăsături semantice care au stat la baza clasificării semantice a verbelor în discuţie.

Verbe ce exprimă existenţa subiectului

Verbele din acest subgrup exprimă existenţa în timp a obiectului. Lexemele verbale de bază „*a fi*" şi „*a exista*" exprimă sensul general al existenţei.

Subclasa aceasta cuprinde (după datele noastre) circa 86 de verbe: *a se afla*, *a fiinţa*, *a figura*, *a se găsi*, *a perpetua*, *a persista*, *a trăi*, *a muri* etc.

Structura semantică a verbelor ce exprimă ideea abstractă a existenţei subiectului este constituită din semele: S_i [existenţă +] – sem denotativ, integrator.

$S_i + S_1$ [persistenţă în timp]: *a se menţine*, *a persista*, *a rămîne*, *a se afla*, *a dura*, *a dăinui*, *a ajunge*, *a văra*, *a ierna*, *a tomna*, *a sta*, *a şedea*, *a domicilia*, *a zăbovi*, *a abunda*, *a coexista*, *a se întinde*, *a se prelungi*, *a se lungi*, *a se nimeri*, *a exista*, *a stagna*, *a preexista*, *a data*;

$S_i + S_2$ [prezenţă]: *a figura*, *a se ivi*, *a zăcea*, *a se apropia*, *a se prezenta*, *a brodi*, *a se nimeri* ;

$S_i + S_3$ [absenţă]: *a absenta*, *a ieşi*, *a scoate*, *a lipsi*, *a se evapora*, *a dispărea*;

$S_i + S_4$ [vieţuire]: *a dura*, *a dăinui*, *a doini*, *a trăi*, *a se perpetua*, *a exista*, *a vieţui*;

$S_i + S_5$ [moarte]: *a deceda*, *a răposa*, *a sucomba*, *a expia*, *a muri*, *a se stinge*, *a se isprăvi*, *a crăpa*, *a pieri*, *a se curăţa*, *a cădea*, *a se lua*, *a dispărea*, *a expira*, *a nimici*, *a se pierde*, *a se pristăvi*, *a se prăpădi*, *a se prăpăstui*, *a pieri*, *a dezrădăcina*, *a stîrpi*, *a duce*, *a electrocuta*, *a expira* etc.

Verbe ce exprimă poziţia corpului în spaţiu

Selecţia lexemelor verbale ce fac parte din subclasa sus-numită ne-a permis să inventariem circa 80 de verbe: *a agăţa*, *a se culca*, *a pune*, *a rezema* etc. *A sta* este exponentul de bază al grupului.

Structura semantică a verbelor ce exprimă poziţia corpului în spaţiu este constituită, mai întîi de toate, dintr-o trăsătură semantică relevantă [*a se afla într-o anumită poziţie* – S_i] şi trăsături semantice distinctive care au în vedere modalităţile concrete de dispunere a corpurilor în spaţiu:

$S_i + S_1$ [poziţie dominantă]: *a precumpăni*, *a prepondera*, *a prevala*, *a trona*;

$S_i + S_2$ [poziţie verticală]: *a ridica*, *a cădea*, *a se căţăra*, *a se proţăpi*, *a pune*, *a sta*, *a se rezema*, *a se propti*, *a se sui*, *a se susţine*, *a sprijini*;

$S_i + S_3$ [poziţie orizontală]: *a se întinde*, *a zăcea*, *a se culca*, *a se pătuli*, *a se pologi*, *a pune*, *a sta*, *a se răstigni*, *a se tologi*, *a se tolăni*, *a dărîma*, *a doborî*, *a se decroşa*;

$S_i + S_4$ [poziţie şezînd]: *a şedea*, *a înconjura*, *a pune*, *a sta*, *a se instala*, *a se aşeza*, *a rezema*, *a se sprijini*, *a se propti*;

$S_i + S_5$ [poziţie atîrnînd]: *a atîrna*, *a agăţa*, *a spînzura*, *a se crampona*, *a se agăţa*, *a apuca*, *a suspenda*, *a anina*, *a cădea*, *a se căţăra*, *a se prinde*, *a pune*, *a sta*, *a revărsa*;

$S_i + S_6$ [deplasare prin îndoire]: *a apleca*, *a se îndoi*, *a se înclina*, *a se pleca*, *a se încovoia*, *a se coborî*, *a se lăsa*, *a se canarisi*, *a se căţăra*, *a se povîrni*, *a balansa*, *a se pătuli*, *a se suci*, *a se şoldi*;

$S_i + S_7$ [direcţia deplasării către un punct pe axa spaţială / dinspre un punct pe axa spaţială]: *a se extinde*, *a se întinde*, *a ţine*, *a se prelungi*, *a se lungi*, *a ajunge*, *a cuprinde*, *a ocupa*, *a înainta*, *a ridica*, *a se instala*, *a se stabili*, *a se cuibări*, *a ocoli*, *a împrejmui*, *a selovi*, *a se apropia*;

BDD-A26015 © 2008 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 20:52:36 UTC)

$S_i + S_8$ [mişcare fără modificarea poziţiei în spaţiu]: *a se depărta*, *a se retrage*, *a pătrunde*, *a se înălța*, *a se situa*, *a ocoli*, *a înconjura*.

Verbe ce exprimă comportamentul subiectului

Inventarul acestei clase este bogat. Există circa 198 de lexeme verbale cu acest sens: *a burlăci*, *a ciobăni*, *a domni*, *a haiduci*, *a se fățărnici*, *a văduvi* etc.

În cadrul acestui subgrup au fost delimitate două microsubgrupuri de verbe:

1. *verbe care denumesc diferite profesiuni*, *ocupații*, *îndeletniciri*, *funcții*;
2. *verbe ce exprimă un anumit fel de purtare*.

Verbele ce fac parte din primul microsubgrup sunt derivate de la substantive, sensul lor cuprinde două seme: [*a face*, *a exercita* +] şi [*slujba*, *meseria îndicată în tema verbului*].

Din categoria aceasta fac parte verbele: *a codoşi*, *a scrima*, *a prisăcări*, *a ucenici*, *a călugări*, *a argăți*, *a egumeni*, *a precupeți*, *a hoinări*, *a stăreți*, *a vornici*, *a stăpîni*, *a pescări*, *a peticări*, *a peținori*, *a plutări*, *a poştări*, *a preoți*, *a pînzări*, *a pustnici*, *a robi*, *a rotări*, *a ursări*, *a tîlhări* etc.

Pentru verbele ce exprimă un anumit fel de purtare au fost relevate următoarele trăsături semantice: S_i [*a avea un anumit fel de purtare*] – sem integrator.

$S_i + S_1$ [purtare afectată]: *a se ponegri*, *a se fandosi*, *a se fasoli*, *a se strîmba*, *a se făloşi*, *a se fuduli*, *a se furlandisi*, *a se împăuna*, *a se îngîmfa*, *a se trufi*, *a se maimuțări*, *a se schimonosi* etc.

$S_i + S_2$ [purtare fără naturalețe]: *a se cocoli*, *a se alinta*, *a se izmeni*, *a se sclifosi* etc.

$S_i + S_3$ [purtare cu înfumurare]: *a se pieptoşi*, *a se înfumura*, *a se îngîmfa*, *a se bîrzoia*, *a se împăuna*, *a se infantua* etc.

$S_i + S_4$ [purtare iresponsabilă]: *a lenevi*, *a trîndăvi*, *a cloci*, *a lodări*, *a trîntori*, *a vegeta*, *a vagabonda*, *a se codi*, *a se calici*, *a mucegăi*, *a tîlhări* etc.

$S_i + S_5$ [purtare nechibzuită]: *a strechia*, *a se nebuni*, *a se bosumfla*, *a se fîstici* etc.

$S_i + S_6$ [purtare voluntară]: *a se încăpățîna*, *a se îndărătnici*, *a ambiționa*, *a se îmbufna*, *a se zgîrci*, *a se scumpi*, *a se obrăznici*, *a se manifesta* etc.

$S_i + S_7$ [purtare imorală]: *a cleveti*, *a unelti*, *a complota*, *a bîrfi*, *a defăima*, *a calomnia*, *a huli*, *a înjosi*, *a persifla*, *a blestema*, *a curvi*, *a curvăsări*, *a compromite* etc.

$S_i + S_8$ [purtare necinstită]: *a trişa*, *a amăgi*, *a boi*, *a înşela*, *a păcăli* etc.

$S_i + S_9$ [purtare cu ostentație]: *a persifla*, *a arbora*;

$S_i + S_{10}$ [pentru a obține bunăvoința cuiva]: *a adula*, *a linguşi*, *a flata*, *a coborî*, *a bîzîi*, *a consola*, *a flirta*, *a se preface*, *a se face*, *a se căciuli*, *a se umili*, *a se gudura*, *a măguli*, *a peria* etc.

$S_i + S_{11}$ [pentru a crea o impresie proastă]: *a se maimuțări*, *a se obrăznici*, *a se sclifosi*, *a se strîmba*, *a se schimonosi*, *a se sluți*, *a se porcări*, *a se porci*, *a se fățărnici* etc.

$S_i + S_{12}$ [pentru a crea o impresie bună]: *a consola*, *a se preface*, *a se face*, *a se conduce*;

$S_i + S_{13}$ [pentru a atrage atenția cuiva]: *a zeflemisi*, *a se cuconi*, *a se cumințî*, *a se lăuda*, *a se împăuna*, *a se răsfăța*, *a se mîndri*, *a se făli* etc.

$S_i + S_{14}$ [pentru a trage foloase]: *a coborî*, *a bîrfi*, *a cleveti*, *a ponegri*, *a calomnia*, *a se umili*.

Verbe ce exprimă stări fiziologice ale omului

Verbele din acest subgrup semnifică modificări vizibile, perceptibile ale unor dispoziții afective (pozitive sau negative), provocate de un proces fiziologic. Inventarul de unități este de circa 155 de verbe.

În acest subgrup pot fi incluse verbele: *a dormita*, *a lîncezi*, *a se odihni*, *a rezista*, *a ațipi*, *a respira*, *a răsufla*, *a tremura*, *a ustura*, *a căsca*, *a sforăi*, *a horcăi*, *a icni*, *a geme*,

BDD-A26015 © 2008 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 20:52:36 UTC)

a stănuta, *a suspina*, *a suferi*, *a se sufoca*, *a se hlizi*, *a se vindeca*, *a se tulbura*, *a plînge*, *a surîde* etc.

Sensul lor încorporează semele: S_i – [manifestare de natură fiziologică].

$S_i + S_1$ [modificare în sens pozitiv]: *a adormi*, *a aţipi*, *a aromi*, *a dormita*, *a dormi*, *a moţăi*, *a picoti*, *a se odihni*, *a toarce* (despre pisici), *a se hodini*, *a clipoci*, *a piroti*, *a somnola*, *a inspira*, *a aspira*, *a se deconecta*, *a se destinde* etc.

$S_i + S_2$ [modificare regresivă]: *a ameţi*, *a amorţi*, *a se agita*, *a se alarma*, *a chiorî*, *a se excita*, *a se mîhni*, *a se sfii*, *a se surmena*, *a tîmpi*, *a se tulbura*, *a flămînzi*, *a osteni*, *a se extenua*, *a se epuiza*, *a se istovi*, *a se înfometa*, *a se îmbăta*, *a se tămîia*, *a se zăpăci*, *a se trudi*, *a îngheţa* etc.

$S_i + S_3$ [revenire la o stare preexistentă]: *a se deştepta*, *a se trezi*, *a se vindeca*, *a se tămădui*, *a se lecui*, *a se calma*, *a se potoli*, *a se domoli*, *a se linişti*, *a se restabili*, *a se întrema*, *a se alina* etc.

$S_i + S_4$ [senzaţie neplăcută]: *a lîncezi*, *a se sufoca*, *a se înnăduşi*, *a moleşi*, *a se îngreţoşa*, *a gîfîi*, *a furnica*, *a buimăci*, *a se ştiri*, *a sughiţa*, *a se înfricoşa*, *a suspina* etc.

$S_i + S_5$ [suferinţă fizică]: *a ustura*, *a suferi*, *a pătimi*, *a se tîngui*, *a geme*, *a tînji*, *a gogi*, *a durea*, *a se oftica*, *a plînge*, *a lăcrima*, *a icni*, *a boli* etc.

$S_i + S_6$ [bucurie]: *a rîde*, *a surîde*, *a tresălta*, *a se înviora*, *a se rumeni*, *a se hlizi* etc.

$S_i + S_7$ [oboseală]: *a obosi*, *a se surmena*, *a osteni*, *a trudi*, *a se epuiza*, *a se extenua* etc.

$S_i + S_8$ [timiditate]: *a intimida*, *a ruşina*, *a inhiba* etc.

$S_i + S_9$ [boală]: *a boli*, *a suferi*, *a zăcea*, *a se infecta*, *a se îmbolnăvi*, *a se molipsi*, *a contagia*, *a contamina*, *a vomita*, *a turba* etc.

Verbe ce exprimă stări psihice ale omului

Subclasa aceasta exprimă sentimente, emoţii, dispoziţii de natură psihică. Inventarul este mai numeros decît al celorlalte grupuri. După datele noastre, acesta conţine circa 359 de unităţi lexicale.

Din punctul de vedere al semnificaţiei codificate, verbele ce exprimă stări psihice ale omului se clasifică în două microsubgrupuri: unele exprimă „dorinţă”: *a dori*, *a jindui*, *a nădăjdui*, *a năzui*, *a spera*, *a voi*, *a vrea* etc., altele exprimă „sentimente”: *a adora*, *a agrea*, *a deplînge*, *a deplora*, *a invidia*, *a iubi*, *a îndrăgi* etc.

Semele caracteristice acestui subgrup sunt: S_i – [stare psihică].

$S_i + S_1$ [activitate mentală]: *a absorbi*, *a se antrena*, *a se apleca*, *a se arde*, *a se ataca*, *a bănui*, *a bizui*, *a buimăci*, *a bulversa*, *a canoni*, *a captiva*, *a se căzni*, *a se chinui*, *a clocoti*, *a se deruta*, *a se dezmeţi*, *a se distra*, *a domina*, *a inspira*, *a îndupleca*, *a mişca*, *a se obosi*, *a pierde*, *a răscoli*, *a se tulbura*, *a se zăpăci* etc.

$S_i + S_2$ [stare de confuzie]: *a ameţi*, *a bulversa*, *a buimăci*, *a deruta*, *a debusola*, *a dezorienta*, *a hăbăuci*, *a îmbăta*, *a învălmăşi*, *a năuci*, *a se căzni*, *a se chinui*, *a se omorî*, *a se zdrobi* etc.

$S_i + S_3$ [dereglare a activităţii intelectuale şi emoţionale]: *a dezaxa*, *a înnebuni*, *a obseda*, *a consuma*, *a chinui*, *a răbda*, *a roade*, *a suferi* etc.

$S_i + S_4$ [revigorare psihică]: *a lecui*, *a pătimi*, *a întări*, *a învîrtoşa*, *a înviora*, *a reveni*, *a se reconforta*, *a se vindeca*, *a se întrema* etc.

$S_i + S_5$ [suferinţă psihică = durere fizică]: *a arde*, *a canoni*, *a căzni*, *a chinui*, *a durea*, *a irita*, *a izbi*, *a pătimi*, *a maltrata*, *a răbda*, *a suferi*, *a suporta*, *a tortura*, *a ustura* etc.

$S_i + S_6$ [comportament verbal]: *a se plînge*, *a se văieta*, *a se tîngui*, *a se căina*, *a se jelui*, *a se ambala*, *a se antrena*, *a ataca*, *a bănui*, *a se burzului*, *a exploata*, *a hărţui*, *a se jeli*, *a se oţărî*, *a tremura*(despre glas), *a vibra* (despre voce) etc.

$S_i + S_7$ [invidie, ură]: *a invidia*, *a urî*, *a învenina*, *a otrăvi* etc.

BDD-A26015 © 2008 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 20:52:36 UTC)

$S_i + S_8$ [atitudine]: *a se delăsa*, *a gîdila*, *a intriga*, *a îmblînzi* etc.

$S_i + S_9$ [enervare]: *a se agita*, *a se cufunda*, *a se dezorienta*, *a se enerva*, *a încremeni*, *a turba*, *a înnebuni*, *a se înfuria*, *a se înciuda*, *a se indigna*, *a clocoti*, *a înfoca*, *a se mînia* etc.

$S_i + S_{10}$ [deplasare (mişcare) sau localizare]: *a se avînta*, *a se bălăci*, *a se duce*, *a se căţăra*, *a se frăsui*, *a se gudura*, *a se ivi*, *a se iţi*, *a se învecina*, *a se lăfăi*, *a se opinti*, *a se poticni*, *a se pripi* etc.

$S_i + S_{11}$ [tristeţe, plictiseală]: *a mîhni*, *a amărî*, *a chinui*, *a suferi*, *a întrista*, *a mistui*, *a pătimi*, *a obseda*, *a se scîrbi*, *a se plictisi*, *a se cufunda*, *a pisa*, *a cerni*, *a posomorî* etc.

$S_i + S_{12}$ [satisfacţie, fericire]: *a distra*, *a înviora*, *a încînta*, *a savura*, *a amuza*, *a se înveseli*, *a clocoti*, *a ferici*, *a se îmbucura*, *a se emoţiona*, *a tresălta* etc.

$S_i + S_{13}$ [maladii]: *a ataca*, *a se consuma*, *a înnebuni*, *a se oftica*, *a paraliza*, *a tînji*, *a turba* etc.

$S_i + S_{14}$ [frică]: *a se înfricoşa*, *a se teme*, *a se spăimînta*, *a se înspăimînta*, *a se speria*, *a se îngrozi*, *a tresări*, *a tremura* etc.

$S_i + S_{15}$ [dragoste]: *a drăgosti*, *a amoreza*, *a se înamora*, *a se îndrăgosti*, *a îndrăgi*, *a excita*, *a adora*, *a seduce*, *a topi*, *a dori*, *a palpita*, *a vrăji* etc.

$S_i + S_{16}$ [antipatie, dispreţ]: *a antipatiza*, *a dezgusta*, *a deplora*, *a desconsidera*, *a detesta*, *a repugna* etc.

$S_i + S_{17}$ [speranţă, nădejde / disperare, deznădejde]: *a dispera*, *a deznădăjdui*, *a rîvni*, *a spera*, *a aspira*, *a pierde* etc.

Stările psihice sunt însoţite de cele mai multe ori de diferite manifestări comportamentale: mimică, gestică, alterări ale vocii, mişcări ale corpului sau ale părţilor corpului omenesc, modificări ale expresiei feţei, de aceea am inclus alături de semele descrise supra şi trăsăturile semantice:

$S_i + S_{18}$ [mimică]: *a se aprinde*, *a arde*, *a se bosumfla*, *a se îmbufna*, *a se înăspri*, *a se înflăcăra*, *a se înnegura*, *a se însenina*, *a se întuneca*, *a se învăpăia*, *a se lumina*, *a păli*, *a se posomorî* etc.

$S_i + S_{19}$ [gestică]: *a se cruci*, *a se descătuşa*, *a dezmierda*, *a gîdila*, *a încătuşa*, *a lega*, *a mîngîia*, *a tremura*, *a tresări*, *a se zbate*, *a se zbuciuma* etc.

$S_i + S_{20}$ [culoarea feţei]: *a se aprinde*(la faţă), *a arde*, *a se înflăcăra*, *a se înnegura*, *a se întuneca*, *a se învăpăia*, *a se înverzi*, *a se învineţi*, *a păli* etc.

$S_i + S_{21}$ [mişcări ale corpului sau ale părţilor corpului omenesc]: *a se agita*, *a se apleca*, *a se cutremura*, *a excita*, *a se frămînta*, *a inhiba*, *a se înfiora*, *a palpita*, *a tresări*, *a se zbîrli*, *a se zbate* etc.

$S_i + S_{22}$ [senzaţie tactilă]: *a se gîdila*, *a se irita*, *a se înăspri*, *a se încălzi*, *a se înfierbînta*, *a ustura*.

$S_i + S_{23}$ [senzaţie gustativă]: *a se amărî*, *a gusta*, *a se îngreţoşa*.

O menţiune specială trebuie făcută în legătură cu cele relatate mai sus, şi anume: sunt considerate verbe psihologice şi sensurile unor verbe polisemantice care exprimă atitudine, mimică, comportament verbal etc., dacă pentru verbele respective dicţionarul înregistrează un adjectiv „psihologic" provenit din participiul verbului. De exemplu: *a ofensa* tranz. „a aduce cuiva o ofensă; a insulta, a jigni, a vexa" ♦ Refl. (fam) *„a se supăra"*, a reacţiona ca un om jignit, căruia i s-a adus o ofensă; *a se ofusca*; ofensat „care a suferit o ofensă; insultat, *jignit*, *supărat*".

Studierea verbelor de stare în limba română demonstrează că verbele în discuţie sunt destul de numeroase. În urma studiului analitic efectuat asupra acestei clase de verbe am inventariat (după datele noastre) circa 878 de unităţi. Aplicînd metoda analizei semice, am stabilit pentru toate subclasele de verbe ale stării un anumit set de trăsături semantice.

BDD-A26015 © 2008 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 20:52:36 UTC)

Trebuie să subliniem faptul că seturile de trăsături semantice prezentate mai sus au fost stabilite în urma selecţiei inventarului de verbe şi în funcţie de informaţiile oferite de definiţiile lexicografice. Informaţiile redate prin conţinutul definiţiei lexicografice constituie, după părerea noastră, principala sursă pentru identificarea verbelor.

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE

1. Vera Purice, *Grupurile lexico-semantice ca manifestare a sistemului în lexic*, // Limba şi literatura moldovenească, nr. 4, 1984, p. 73.

2. Ana Vulpe, *Verbele creării în limba română. Analiză semantică şi trăsături valenţiale*, Chişinău, 2002, p. 12.

3. E. Constantinovici, *Semnificaţia lexicală şi valorile sintagmatice şi aspectual-temporale ale verbului în limba română*, Chişinău, 2001, p. 32.

4. Dana Manea, *Structura semantico-sintactică a verbului românesc. Verbele psihologice*, Bucureşti, 2001, p. 27.

BDD-A26015 © 2008 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 20:52:36 UTC)